

זה הדרכן

زوهديرخ ZO HADEREKH

גיליון 27, 19 ביולי 2017

המון הון ושלטון

בפרשיות השחיתות הנערמות של נתניהו חשוב להצביע על הכלב ועל מי שנותן לו לאכול

מאוד. עד כדי כך, שעל פי ידיעה ששודרה בגלי צה"ל (16.7), "חברי הליכוד יקיימו הפגנות נגד, כתשובה להפגנות הקבועות מול ביתו של היועץ המשפטי לממשלה, שדורשות הגשת כתב אישום נגד ראש הממשלה נתניהו. לאחר שנקראו ללשכת ראש הממשלה בסוף השבוע ונדרשו לצאת להגנת נתניהו, חברי כנסת בליכוד מתארגנים להפגנת מחאה מול בית היועץ המשפטי לממשלה. זאת בעקבות מה שהם מכנים הניסיון להפיל את שלטון הליכוד. יושב ראש הקואליציה דוד ביטן מתכוון להוביל את ההפגנה יחד עם חברי כנסת נוספים". אבל, אלף כבאים לא יצליחו לכבות את התבערה שהצית נתניהו עצמו, במשך שנות כהונתו הארוכות. בריאיון נדיר שהעניק לערוץ 20 (האמור לעסוק ב"ענייני מורשת יהודית") אמר נתניהו: "לי יש דירה בקיסריה". דירה? הרי מדובר בוילה מפוארת. לפי העיתון הכלכלי "גלובס" (8.6.14): "ביתו של ראש הממשלה נתניהו בקיסריה מוערך בכ-14 מיליון שקל. מדובר בוילה ברחוב הדר שאותה רכש נתניהו בשנת 2002 בסכום שנתפס היום כבדיחה – 5 מיליון שקל. הווילה, שממוקמת בקו ראשון לים, בנויה על מגרש ששטחו 1.4 דונם וכוללת שתי קומות, מרתף ובריכת שחייה בשטח בנוי כולל של כ-500 מ"ר". איך פוליטיקאי צובר רכוש עצום שכזה? מנין מקורות המימון? התשובה איננה רק במישור הפלילי. התשובה היא במישור הכלכלי-חברתי. נתניהו משרת את ההון הגדול בישראל ובחו"ל וההון הגדול מחזיר לו כגמולו. כך בנוי הקפיטליזם הישראלי: העמקת פערים גדלה והולכת ופוליטיקאים המשרתים היטב את האינטרסים של ההון. בכל הפרשיות האחרונות: המתנות האישיות, הצוללות והספינות של חיל הים, מתווה הגז, מיכל האמוניה במפרץ חיפה, החברה המופרטת בזק, (ועוד, ועוד) נחשפה התנהגות עקבית: לפנק את ההון, למנות מקורבים שיעשו את המלאכה עבור בעלי ההון ולהתפנק מהשלטון ומההון.

אמרה עממית אומרת: "לא חשוב הכלב, אלא מי שנותן לו לאכול". ייתכן שזה נכון. אבל במקרה שלנו, של נתניהו ויחסו המפנק כלפי בעלי ההון, חשובים גם הכלב וגם מי שנותנים לו לאכול. צריך לסלק את כולם.

כרזה שהונפה בפגנת תבעת הפגנה נגד שחיתות שלטון הימין (צילום: ר"ד)

אזרחיות ואזרחים מפגינים מדי שבוע, זה יותר מחמישה חודשים, נגד השחיתות של ממשלת הימין. בשבת שעברה (15.7) הצטרפו ערים נוספות למפת המחאה נגד ממשלת נתניהו. בשעה 20:00 בדיוק החלו המחאות במספר רב של ערים ברחבי ישראל: באר שבע, תל אביב, חדרה, נתניה, נהריה, חיפה, ירושלים, ראש פינה, נס ציונה, קריית גת, אשדוד וכמובן ההפגנה הגדולה בפתח תקוה בקניון גנים, סמוך לביתו של היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט.

אמנם לא מדובר בהמונים, אבל מתגובותיהם של העוברים ושבים עולה, כי המפגינים זוכים ביחס אוהד עד

דברים בשם אומרם

אם אשכחן ירושלים יישכח ארנקי...

"בלוח החגים והמועדים של ישראל, לא שפר מזלו של יום ירושלים להיות מהמרכזיים ביותר, ובהתאם גם ההתייחסות התקשורתית אליו. השנה ציינה התקשורת העברית את המועד ביתר בולטות. הסיבה לכך הייתה שנת היובל לכיבוש חלקה הערבי של העיר ואיחודו עם החלק היהודי – תאריך יפה ועגול – אך הייתה גם סיבה נוספת. נכונותה של הממשלה לשלם לכלי תקשורת מרכזיים כדי לסקר את המאורע ביתר בולטות. בתמורה ל-760 אלף שקלים, שניים מאתרי החדשות הגדולים בישראל: וואלה ומאקו (של ערוץ 2) שלחו צוותי צילום לירושלים ומסגרו את הנעשה בעיר לפי טעמו של הגורם המממן, משרד ירושלים ומורשת".

(אימתר ב"ז, "העין השביעית", 4.7)

... וכמה זה יעלה לנו הפעם?

"הייתי רוצה לראות בתקשורת משהו מהמסרים שאני מייצג. נכון, בדמוקרטיה מקובל לבקר את השלטון – אין לי שום בעיה עם זה, אבל יש גבולות".

(בנימין נתניהו, "גלובס", 4.7)

התפוח לא נפל רחוק מהעץ

"מנכ"ל משרד ראש הממשלה אלי גרונר תקף בכנס 'מקור ראשון' את הדרישה להעלות את קיצבת הנכות בטענה שהיא עלולה להגדיל את כמות הנכים שדורשים קיצבה. את השיח הציבורי בנושא ביקר כשיח ציבורי שנוטה לדבר בסיסמאות ולא לרדת לעומקם של דברים. כמו כן, אמר כי השוואות הקצבה לשכר המינימום תביא את המדינה לפשיטת רגל".

(דבר ראשון, 5.7)

עובדות מדעיות בגלי צה"ל

"אם התמוד מזלכם להקשיב לתכניתו של אראל סג"ל בגל"צ, הייתם שומעים את המגיש-השותף המתחלף, רועי עידן, מסביר שהסוציאליזם הוא דת כמו שהיהדות היא דת. הסוציאליזם מבוסס על העובדה שכל בני האדם נולדו שווים. היהדות מבוססת על קיומו של אלוהים. שתי הדתות טוענות שמדובר בעובדות מדעיות. בני אדם נולדו שווים – זו כמוכן עובדה מדעית מופרכת. קיומו של אלוהים – עוד זקוק לבדיקה. כרגע אין הוכחות חותכות. נו, תגידו. לא היה שווה לפתוח גל"צ?"

(נילי אושרוב, "העין השביעית", 30.6)

אמור לי מי חברך ואומר לך מי אתה

"שבועיים וחצי לפני בואו של ראש הממשלה בנימין נתניהו לפסגה מדינית בבודפשט, התעוררה מתיחות בין ישראל להונגריה. זאת, על רקע נאום שנשא ראש ממשלת הונגריה ויקטור אורבן ובו שיבח את שליט ארצו בעת השואה, מיקלוש הורטי, ששיתף פעולה עם הנאצים. פקיד ישראלי בכיר ציין כי ישראל מחתה על הדברים, אך כדי לא לפגוע בפסגה הקרובה הסכימה להבליג ולהסתפק בדברי הבהרה רפים שפרסם שר החוץ ההונגרי. ב-21 ביוני, בכנס פוליטי של מפלגת השלטון פידס שבראשה הוא עומד, שיבח אורבן את האדמירל מיקלוש הורטי".

(הארץ, 2.7)

ומי היה הורטי, החבר של החבר?

"הורטי פיקד בשנת 1919 על ה'צבא לבן' שלחם נגד ה'צבא האדום ההונגרי' של המנהיג הקומוניסטי בלה קון. הוא שימש כעוצר הונגריה בין השנים 1920-1944. הורטי היה ידוע כאנטישמי, ולמרות התנגדותו המילולית, בתקופת שלטונו התרחשה שואת יהודי הונגריה".

(מתוך אתר מרכז המידע על אודות השואה של 'יד ושם')

אל תשליכני לעת זקנה

"העובד הזר מזדקן בתאילנד, הוא לא מזדקן בארץ. איזה סיבה יש בכלל לשלם לו פנסיה?"

(יור התאחדות האיכרים, אברהם דניאל, בדיון בכנסת, 3.7)

אוי ווי: השב"חיים נוהרים ליהדות

"חוק הגיור נועד לתקן בעיה אחת פשוטה, עפ"י החוק בישראל, מתגייר, זכאי אוטומטית לקבל אזרחות. מה נעשה אם יקום ב"ד ויגייר מסתננים? או שב"חיים?"

(שר הפנים ומנהיג ש"ס, אריה דרעי, בטוויטר 5.7)

שואה-ביזנס

"החלטת אונסק"ו בדבר הפיכת העיר חברון לאתר מורשת העולמית פלסטיני היא סוג של הכחשת שואה".

(שר האנרגיה יובל שטייניץ, יומן הבוקר של רשת ב', 9.7)

בלונדון הייאוש נוח יותר

"הבעיה של מפלגת העבודה היא שעמיר פרץ איננו גרמי קורבין ואבי גבאי יכול להפוך בקלות למרגרט תאצ'ר".

(חבר המשמרת הצעירה של העבודה, 5.7)

הרצוי והמצוי

"הוכחנו שאנחנו לא מפלגת תל-אביב".

(מנהיג העבודה החדש, אבי גבאי, מתגורר בוולה בצפון ת"א, 4.7)

הוא מבין בפוליטיקה

"מה זה פוליטיקה? הייתי באגף התקציבים באוצר. הייתי בחברת בוק ועבדנו מול המערכת הפוליטית כל הזמן, כך שהכרתי את כל שרי התקשורת, את כל שרי האוצר".

(אבי גבאי, וויינט, 9.7)

מכתבים למערכת

נוכחים-נפקדים בכנישי המוות

קראתי ב"מעריב" (28.2) בכתבה של משה כהן וקרני אלדר כי "הרוגים פלסטינים אינם 'נספרים' כשבאים להגדיר 'כביש אדום', כלומר כביש מסוכן שבו אירעו תאונות קטלניות רבות. כבישים כאלה מקבלים קדימות באכיפה או שדרוג תנאי הדרך לפי הצורך, אך בכבישי יו"ש הרוגים רבים הם פלסטינים וכאמור אינם נכללים בחישוב זה". חיפשתי לשווא את הכתבה באתר העיתון. היא נמחקה, מזל ששמרתי את גזיר העיתון. הפלסטינים מופלים בחייהם וגם לאחר מותם.

אדם קלר, חולון

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל:

zohaderekh@gmail.com

או לתיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

נתניהו ישלם על ההתעמרות בנכים ובחירות הבאות

נעמי מורביה, יו"ר מטה מאבק הנכים: לא נוותר עד שהקצבה תשווה לשכר המינימום

איך הנכים מסתדרים עם הקצבאות הדלות הללו?
הנכים נעזרים בגמ"חים ובכתי תמחוי. הם משלמים פעם את המים ופעם את החשמל ואז מנתקים להם פה ושם. הדבר הגרוע ביותר הוא נושא הארנונה. בגלל שהוא מס, אז ניתן לעקל את הקצבה בעקבות אי תשלום שלו. אז לאנשים שלא יכולים לשלם מאה או מאתיים שקל ארנונה בחודש מעכלים את הקצבה כולה, והם נשארים ללא אגורה וללא אמצעי מחיה.

צילום: פייסבוק מטה מאבק הנכים

בשבועות האחרונים מתעצם מאבקם של הנכים להשוואת קצבת הנכות לשכר המינימום. הנכים חוסמים כבישים ומקיימים הפגנות נגד החלטת ראש הממשלה לאמץ מתווה שרוריייתי המנסה להגביל את העלאת הקצבאות ולייצר הפרדה בין הקצבאות לפי שיעורי נכות שונים.

בשיחה עם 'זו הדרך' מספרת נעמי מורביה, יו"ר מטה מאבק הנכים, על ההשלכות הפוליטיות של עמדתם האכזרית של שר האוצר וראש הממשלה בנושא.

לאחרונה הייתה שמחה גדולה על כך שעברה בקריאה טרומית הצעת חוק של ח"כ אילן גילאון (מרצ) לפיו הקצבה תשווה לשכר המינימום. אז מדוע אתם עדיין מוחים?

אכן, לאחרונה עברה הצעת החוק של אילן גילאון בקריאה טרומית. אבל עכשיו היא תקועה בוועדת העבודה והרווחה. זאת מפני שארון אלי אלאוף, יו"ר הוועדה וחבר כנסת מטעם מפלגתו של כחלון, קיבל הוראה לתקוע את זה על המדף. המתווה של נתניהו, שמציע העלאה דיפרנציאלית בקצבאות לפי אחוזי נכות לא יעבור כי הוא גרוע ונתנגד לו. עבר חוק בקריאה טרומית, שיתייחסו אליו וידונו בו.

איך אתם מצליחים לצאת ולחסום כבישים בחום האדיר הזה, כאשר אתם אנשים לא בריאים?

אנחנו חדורי מוטיבציה ונחושים. הפעם אנחנו לא מוותרים. בשנים קודמות היו מבצעים שונים בעזה, והיה איום איראני והיה איום של חיזבאללה. אבל בינואר 2016 ישבתי בוועדת הכספים בכנסת וראיתי איך מפזרים 18 מיליארד שקל עודפים לכל עבר. רק לנכים לא היה. וזה קרה 3 שבועות אחרי שבסבב הראשון הפילו את הצעת החוק של אילן גילאון על חודו של קול. מאז החבריה ואני החלטנו שאנחנו הולכים על פרויקט חיים.

לא ימרחו אותנו שאין כסף ושהכלכלה תקרוס. גם אני יודעת לדבר במילים גבוהות: האחריות הפיסקלית בישראל גמישה כמו מסטיק בזוקה לעוס היטב. רק לפני שבוע מצאו 5 מיליארד שקל ברזרבות, והם עוד מתהדרים שנשארו 4 וחצי מיליארד. העלות הכוללת של השוואת הקצבות לשכר המינימום היא 4 וחצי מיליארד. זה עניין של פרינציפ מצדם. זה לא בגלל שאין כסף, אלא כי בממשלה לא רוצים.

אבל מול רוע לא מרימים ידיים, אלא נאבקים. וזה בדיוק מה שאנחנו עושים. אם יהיה צורך לנקוט באמצעים חריפים יותר, ננקוט בהם. בפעם הבאה נתניהו לא יגיד שהערכים נוהרים לקלפיות אלא הנכים. אנחנו 238 אלף איש, ויש לנו 300 אלף ילדים. למרביתנו יש בני זוג ומשפחות. סה"כ מדובר במיליון וחצי בני אדם שיודעים איך נתניהו מתייחס לנכים. והאנשים האלה יודעים בדיוק מה הם מתכוונים לעשות בבחירות הקרובות.

נמרוד פלשנברג

מה עשיתם בשבועות האחרונים כדי להגביר את הלחץ על הממשלה?

בשבועות האחרונים אנחנו נוקטים בחסימות כבישים ראשיים בערים ראשיות: הפגנו מול בית ראש הממשלה בבלפור 1 בירושלים; סגרנו את נתב"ג לשעתים; חסמנו את כביש 4 צפון לשעתים; וגם את כביש מספר 1. בנוסף, סגרנו את גשר המיתרים בירושלים פעמיים, ואת כביש 4 דרום סמוך לאשדוד כבר פעמיים. אנחנו הולכים ומסלימים. הפעולות המתוכננות הבאות הן קבלת שבת בקיסריה מול ביתו של נתניהו וצעדת כיסאות גלגלים בכבישים המרכזיים בארץ. אנחנו מתכננים גם פעולות מול בית שר האוצר כחלון. אנחנו נתאים את מאבקנו לנסיבות.

נתניהו הציע העלאה של קצבת הנכות לנכים בעלי אחוזי נכות גבוהים. מה עמדתכם בנושא?

אנחנו מתנגדים להצעה זו בכל תוקף; לא נשאיר פצועים בשדה הקרב. אין דבר כזה שרק נכים עם 90% נכות ומעלה יקבלו תוספת והשאר יגועו ברעב. אחוזי נכות זה עניין של מתמטיקה של הוועדה. הם מחשבים את האחוזים כך שלא נגיע למאה אחוזים.

הקצבה כיום היא 1,400 ₪ מ-50% נכות ועד 60% נכות; מ-60% עד 1,600 ₪ מ-65% עד 74% - 1,700 ₪; ומ-75% עד 100% - 2,432 ₪. הסכומים הללו לא מכסים את ההוצאות של שום יצור חי. אפילו הכלבה קאיה של ראש הממשלה חיה על 6,000 ₪ בחודש.

ח"כ ג'בארין הודה במליאה לכל מי שלקח חלק ביום המיוחד בוועדות והזהיר מפני חוק הלאום שיפגע במעמד המיוחד של השפה הערבית: "כאשר השפה העברית מתקשה היום להגן על עצמה, חיוני למנוע שבמקום זה תפגע הערבית. השאירו לנו את השפה שלנו, השאירו לנו את הזהות שלנו", הדגיש.

לקראת הפחתה בדמי ביטוח לאומי לסטודנטים בחו"ל

חברי הכנסת של הרשימה המשותפת הצליחו (16.7) להשיג הנחה בתשלומי ביטוח הלאומי עבור אלפי הסטודנטים הישראליים, יהודים וערבים, הלומדים באוניברסיטאות בחו"ל. מליאת הכנסת אישרה בקריאה טרומית ברוב גדול וללא מתנגדים, שלוש הצעות חוק בעלות תוכן דומה: הצעת חוק של חברי הכנסת אוסאמה סעדי ואחמד טיבי (תע"ל, הרשימה המשותפת); הצעת חוק ביוזמת ח"כ עבדאללה אבו מערוף (חד"ש, הרשימה המשותפת) וקבוצת חברי הכנסת, והצעת חוק של ח"כ עאידה תומא-סלימאן (חד"ש, הרשימה המשותפת). לפי שלושתן, סטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל ואינם עובדים, ישלמו דמי ביטוח לאומי בשיעור מופחת כפי שיקבע שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

ח"כ אבו מערוף אמר בדיון, שהצעת החוק באה לתקן סעיף בחוק הביטוח הלאומי: "ההגיון אומר שסטודנטים הלומדים בחו"ל לא ישלמו או ישלמו כמו סטודנטים בארץ, באופן שווה. היינו מעדיפים שכולם ילמדו כאן אלא שהם נאלצים לצאת לחו"ל בגלל חסמים כגון הפסיכומטרי".

ח"כ תומא-סלימאן הוסיפה, שהצעת החוק נולדה בגלל ריבוי הפניות אלינו, חברי הכנסת, מצד הורים ומצד סטודנטים המשלמים כסף רב כדי לרכוש השכלה גבוהה בחו"ל". עוד הדגישה: "סוף-סוף נעשה תיקון לעוול, לפיו הסטודנטים שילמו על שירות אותו הם לא קיבלו במשך ארבע שנות הלימודים או יותר".

יום השפה הערבית צוין בכנסת

ביוזמת ח"כ ד"ר יוסף ג'בארין (חד"ש, הרשימה המשותפת), ובשיתוף יותר מעשרה ארגונים ועמותות מהאקדמיה ומהחברה האזרחית, הקדישה הכנסת יום מיוחד (11.7) לשפה הערבית. תכנית היום כללה דיונים בוועדות הכנסת השונות לגבי מעמדה של השפה הערבית וכנס מרכזי תחת הכותרת: "שפה, זהות ושוויון: דיון בהצעות לקידום השפה הערבית בישראל". בנוסף, התקיים דיון במליאת הכנסת במסגרת ההצעות לסדר. נשיאות הכנסת נענתה לבקשתו של ח"כ ג'בארין, ולדיון בכנס ובמליאה נלווה תרגום סימולטני מערבית לעברית.

ח"כ אבו-מערוף יתפטר במסגרת הסכם הרוטציה

ח"כ עבדאללה אבו מערוף יגיש את התפטרותו מהכנסת. זאת, במסגרת הסכם הרוטציה של הרשימה המשותפת. כך סוכם בפגישה משותפת של הלשכה הפוליטית של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) ושל לשכת חד"ש שנערכה (13.7) בחיפה. הפגישה דנה בחשיבות המשך קיום הרשימה המשותפת ופיתוחה כמסגרת פרלמנטרית המאגדת את הציבור הערבי במאבק למען דמוקרטיה, שלום צודק ושוויון במאבק מול הכיבוש והאפליה הגזענית.

"אנו שואפים מתוך עיקרון ותפיסת עולם מגובשת להמשיך להיאבק במסגרת הרשימה המשותפת ולפתח ולשכלל אותה על בסיס היסודות שעליהם היא קמה בתחילת שנת 2015. המפלגה הקומוניסטית וחד"ש מאמינות באופן חד וברור בחשיבות כיבוד ההסכם להקמת הרשימה המשותפת וגאים בעבודתה של החזית במסגרת הרשימה", נמסר בתום הפגישה. ח"כ ד"ר אבו מערוף, נציג חד"ש ברשימה המשותפת, יגיש את התפטרותו מהכנסת במועד שאותו תקבע ועדת ההסכמה ו"זאת מתוך כבוד ומחויבות להסכם שנחתם בעת הקמת הרשימה המשותפת. המפלגה הקומוניסטית וחד"ש מעריכות הערכה רבה את העבודה הפרלמנטרית והעשייה הציבורית של החבר עבדאללה אבו מערוף גם כחבר כנסת וגם במשך העבודה החשובה במסגרת המאבקים אותם קידם. אנו מוקירים אותו ואת פועלו. אנו סומכים על ועדת ההסכמה, שמילאה תפקיד חשוב ומכריע בהקמת הרשימה המשותפת, ובטוחים שזו תתרום לחיזוק שיתוף הפעולה בין כל מרכיבי הרשימה".

**ניתן לקבל את
"זו הדרך" מדי שבוע
בדואר אלקטרוני
או בדואר רגיל**

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לנסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205, תל-אביב, מיקוד 6126102

יום עיון שנוערך בתל-אביב בהשתתפות פעילי שלום

המחיר שמשלמת ישראל על הכיבוש

"ישראלים רבים מתייחסים לכיבוש ולהתנגדות הפלסטינית כאל סיפור ביטחוני או מדיני שהוא חיצוני לסיפור הכלכלי-חברתי. זו טעות: 'תחזוקת הכיבוש' היא עסק יקר ביותר, הפוגע בצמיחה הכלכלית, ביכולותיה של המדינה להשקיע בפיתוח הפריפריה ובהעלאת רמת החיים של כלל אזרחיה". לדבריו, בין השנים 1988 ל-2015 עמדו התוספות לתקציב הביטחון על כ-56 מיליארד שקל. "זאת בנוסף לתקציב הביטחון השוטף, שגם הוא מממן בין השאר את הפעילות השוטפת בשטחים. היבט אחר של הגידול בהוצאה הביטחונית הוא הפניית חלק ניכר ממשאבי המשרד לביטחון פנים לתחזוקת הכיבוש", הדגיש.

עוד אמר סבירסקי שהכיבוש המתמשך פוגע במיוחד באזרחיה הערבים של המדינה, "שמשתרכים מאחורי האוכלוסייה היהודית בכל היבט של פיתוח כלכלי ורמת חיים. הסכסוך מקשה על פיזור עננת הנאמנות למדינה ועל אימוץ מדיניות קרקעות נדיבה יותר. ללא מדיניות קרקעות נדיבה קשה לקדם פיתוח כלכלי של ממש – למשל, באמצעות הקמת אזורי תעשייה כדוגמת אלה הקיימים בעיירות הפיתוח ובהתנחלויות".

אחרון הדוברים היה פרופ' דניאל בר-טל: "האמרה 'כיבוש בהכרח משחית' משקפת מצב אמיתי, משום שהבדלי הכוח הגדולים בין הכובש לנכבש מובילים בהכרח למעשי השחתה. לא מדובר רק במקרים פרטניים של שחיתות של אנשי הצבא או הממשל האזרחי, השולטים בכוח בחיי הפלסטינים באמצעות פעולות כמו נתינת היתרי עבודה בישראל, היתרי ביקור בישראל, אישור נסיעה לחו"ל או היתר לפתיחת מפעל. כוח הכרעה שכזה מנוצל לא פעם על די מפקדים או פקידים לעשיית רווחים אישיים". אך לדברי בר-טל, "חשוב מכל היא השחתה מוסדית רחבת היקף שמשתרשת במערכות השלטון המביאה את החברה למצבים של שקרים ממוסדים והעלמת עין מעבירות על החוק".

"אף אחד מהקצינים הבכירים עמם נפגשנו, בשירות פעיל או במילואים, לא סבור שההתנחלויות מחזקות את ישראל. ההיפך הוא הנכון. ומדוע לא מוכנים לדבר על כך בפומבי? מפחד 'אם תרצו', מפחד שהדבר ייפגע בקידומם" - אמר ד"ר אסף שרון ממרכז מולד, שהציג נייר עמדה תחת הכותרת "הביטחון הלאומי וההתנחלויות" במהלך יום עיון שנוערך לאחרונה בתל-אביב.

הסמינר, בו השתתפו עשרות פעילות ופעילים מארגונים שונים, נערך ביוזמת מרכז אדוה וארגון "סיסו" תחת הכותרת "המחירים החברתיים-כלכליים-ביטחוניים שמשלמת ישראל על המשך השליטה בשטחים".

ד"ר שרון ציטט את ראש אמ"ן, הרמטכ"ל, ראש הממשלה ושר הביטחון לשעבר, אהוד ברק, שאמר לפני שנתיים על הבמה בכנס הרצליה את המשפט המדהים הבא: "אם תאספו היום את כל ראשי המטה הכללי לשעבר, את כל אלופי פיקוד המרכז, ראשי השב"כ וראשי אמ"ן שחיים – 90 אחוז מהם יאמרו לכם שצה"ל ייטיב להגן על אזרחי ישראל מגבול בינלאומי מוכר".

עוד ציטט המרצה מתוך מחקר שנוערך במולד לפיו "ההתנחלויות אינן מסייעות לצה"ל להגן על השטחים. ההתנחלויות, בדגש על אלה שבעומק השטח, מאריכות את קווי ההגנה ואת השטחים שעליהם יש לגונן, ובכך מכבידות ומעמיסות על פעילות כוחות צה"ל. למרות שהמתנחלים מהווים רק 15 אחוז מתושבי השטחים, ושטחן הבנוי של ההתנחלויות נמוך משני אחוזים מהשטח – הן מחייבות את צה"ל לשלוט ב-60 אחוז (!) משטחי הגדה". מהמחקר עולה כי קו הגבול כפי ששוורטט על ידי "חומת ההפרדה" המגינה על ההתנחלויות הוא ארוך פי 5 מגבול הקו הירוק. כמו כן, כ-80% אחוז ממספר החיילים המשרתים בשטחים הכבושים עוסקים בהגנת על ההתנחלויות ועל תושביהן.

ד"ר שלמה סבירסקי ממרכז אדוה אמר בפתח דבריו:

עצמן למה שנדמה להן כעמדות רווחות בדעת הקהל. לכן, כשדעת הקהל מתלהמת ימינה - גם מפלגות המרכז נסחפות ימינה. והתוצאה היא שמהלכים אנטי-דמוקרטיים מסוכנים מקודמים לעתים בהסכמה פוליטית רחבה.

הניסיון של 'עומדים ביחד'

בהקשר הזה בולטת מאוד ההתפתחות של תנועת "עומדים ביחד", שגם אותה תוקף באסל גטאס במאמרו. שלא כמו שכותב גטאס, תנועת "עומדים ביחד" לא הוקמה בידי חד"ש או מטעמה. במקור היא נוצרה מתוך מאבקי הרחוב נגד ההשתוללות הגזענית ברחובות ירושלים בסתיו 2015. ההפגנה הראשונה שיזמה ההתארגנות התקיימה ב-17 באוקטובר 2015: צעדה בירושלים המערבית, אל מול התקפות של ביריוני להב"ה הכהניסטים.

התנועה התרחבה במהירות גם מחוץ לירושלים ומתקיימים בה מעגלי פעילות באזורים שונים בארץ. מאז הקמת "עומדים ביחד", התנועה התבלטה בהפגנות ובפעולות רבות נגד הכיבוש, להגנת המרחב הדמוקרטי, נגד הגזענות כלפי האזרחים הערבים ובעד צדק חברתי וזכויות עובדים.

תנועה כזאת לא באה במקום מפלגה, ולא מנסה לייצר רשימה לבחירות לכנסת. המשמעות והתרומה של תנועה כזו טמונה בכך שהיא עושה בדיוק את מה שחסר. היא מפעילה את האנשים הרבים שאינם חברים במפלגות או בעמותות, ושכיום אולי אינם מעוניינים להצטרף למפלגה או לעמותה, ומאפשרת להם לפעול באופן קולקטיבי, להשמיע קול ולקחת חלק בפעולות שיש להן אפקטיביות בשדה החברתי והפוליטי. לדעתנו, תנועה כזו היא חיונית, בדיוק כיוון שאנחנו משוכנעים שבלי התגייסות עממית מלמטה, אי אפשר יהיה לבלום את הסכנות הקיימות. בלי לחץ מלמטה אי אפשר להפעיל לחץ מתקדם על מפלגות המרכז.

בניית תנועה עממית למאבק ברחוב היא מהלך שלא מחליף אלא משלים את המהלך של שיתופי פעולה פרלמנטריים. אנחנו בהחלט בעד שיתופי פעולה בנושאים מוסכמים גם בתוך הכנסת, עם כוחות שהם בעמדות אחרות משלנו. כשיש לנו הסכמה עם מישהו בסוגיה מסוימת, אנחנו יכולים להיאבק יחד איתו למען הסוגיה הזו. למשל, שיתופי הפעולה שסיעתנו בכנסת ידעה לייצר במרוצת השנים עם חברי כנסת מסיעות אחרות בשאלת הכפרים הערביים-הבדואיים הבלתי-מוכרים בנגב. אין דרך לפעול בתוך הכנסת אלא עם אנשים שהם בעמדות שונות. אבל, כמוכך, ששיתוף הפעולה בתוך הכנסת הוא רק חלק ממה שצריך לעשות, והמערכה החשובה היא בניית הכוחות בצייבור, מחוץ לכנסת, במאבקים ציבוריים ובתנועות עממיות.

עמדת מק"י

עמדתה ההיסטורית של מק"י תמיד הייתה לקרוא לאוכלוסייה הערבית לא להתבדל, אלא לקחת חלק פעיל במערכה. הניתוח שלנו קובע כי דווקא המאבק באפליה מציב את האוכלוסייה הערבית בפוטנציאל של כוח דמוקרטי, בעל משקל מכריע במאבק לשינוי החברה. לא התבדלות, לא יציאה החוצה, לא התנתקות מאנשים שהם יחסית קרובים יותר לעמדות דמוקרטיות. במקום זאת, דרכה ההיסטורית של מק"י תמיד הייתה - מציאת דרכים לשיתופי פעולה בנושאים מוסכמים, במטרה להיאבק למען דרך אחרת לחברה. זו העמדה ההיסטורית וזה גם האתגר האקטואלי.

מתוך מאמר שפורסם בגיליון סוף השבוע (14.7) של היומן "אל אתיחד". הגרסה המלאה בעברית פורסמה באתר מק"י

אין ניאבק בסכנת הפשיזם

מאת דב חנין

ח"כ לשעבר באסל גטאס פרסם ב-3 ביולי מאמר ביקורת חריף על עמדותיהן של המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש), ועל ראש הרשימה המשותפת ח"כ איימן עודה. המאמר מעלה טענות רבות, וכולל גם ביקורות אישיות. לי אין כוונה להיגרר לוויכוח אישי עם חבר הכנסת לשעבר גטאס. אינני מתכוון לענות לו באותו מטבע של ביקורת על ההתנהלות שלו בעניינים שונים.

מה שבכוונתי לעשות הוא להתייחס לנושא עקרוני שנמצא ביסוד הביקורת של גטאס. והכוונה היא לשאלת היסוד: איך אנחנו מנתחים את המצב בארץ? איך לדעתנו נכון וצריך להתמודד עם הסכנות שנוצרו? אחד המרכיבים החשובים בביתוח שלנו של המציאות בישראל קשור לאיום הפשיסטי. כשאנחנו משתמשים בביטוי "פשיזם", אנחנו לא משתמשים בו כסיסמה פוליטית ריקה, וגם לא משתמשים בו כדבר שמטרתו להפחיד או להסעיר את הציבור אליו אנחנו פונים. אנחנו משתמשים בביטוי הזה כיוון שהוא מבטא ניתוח מסוים. בדברינו על סכנת פשיזם בישראל, אין אנו מגזימים. ישראל, לפי ניתוחנו, נמצאת במצב שבו המערכת השלטונית איננה מסוגלת עוד להתמודד עם הסתירות שהמדיניות שלה מייצרת. במצב הזה נוצר אובדן שיווי משקל פנימי, שמחולל סכנה של כינון שיווי משקל חדש, מחוץ למרחב הדמוקרטי. בשנים האחרונות מתרחשות התפתחויות מסוכנות מאוד. הנהגת הימין שבשלטון מאמצת עמדות אנטי-דמוקרטיות מובהקות.

בעשור האחרון, ובמיוחד בשנתיים האחרונות, בנימין נתניהו - ראש הממשלה ומנהיג הליכוד - בוחר בהסתה גזענית נגד האוכלוסייה הערבית והנהגתה הפוליטית כמרכיב מרכזי באסטרטגיה שלו. הגזענות מטפטפת מלמעלה, מצמרת השלטון בישראל, ומרעילה בהדרגה ציבורים רחבים. ההצטברות המסוכנת שמתלקחת בצורה דרמטית ברגעים של משבר, דוגמת ההתפרצות הפאשיסטית שהתרחשה בקיץ 2014, בימי מלחמת עזה האחרונה.

לפיכך, אסור לאיש מאיתנו להמעיט בחומרת הסכנה. אנחנו חייבים להבין את כובד האחריות שמונח על כתפיו, הן במאבק הכללי בתוך החברה בישראל והן ביחס למקומה של האוכלוסייה הערבית, שהיא יעד מרכזי למתקפה הימנית. מדאיגה אותנו גם היחלשות החסמים שבעבר השכילו לאזן מגמות מסוכנות. בית המשפט העליון - מותקף מבחוץ ונחלש מבפנים. התקשורת מפורקת, ובחלקה מתחוללים תהליכים של השתלטות עוינת מצד נאמני השלטון. המתקפה לא פוסחת על האוניברסיטאות ועל ארגוני החברה האזרחית.

מדאיג גם מה שקורה במפלגות המרכז הפוליטי. מפלגות כמו "יש עתיד" ומפלגת העבודה נסחפות גם הן, לעיתים, בגל העכור. ההתנהלות שלהן היא אופורטוניסטית. הן אינן מוכנות להיאבק על עקרונות, אלא מחפשות להתאים את

רוצים להכיר, וזה בעייתי. יותר מזה, מה שאני מציע הוא שבירת חרם, שבירת שביטה, מעשה חמור ולא סולידרי. איזה מין יחסים יכולים להתפתח בין אמן לצופה שלו שמפקיע ממנו את עבודתו ואת השליטה בה? איזה יחסים יכולים להתפתח בין מחרים לבין שובר חרם?

אבל למציאות מורכבות משלה ולדעתי יש זכויות חשובות יותר מזכויות יוצרים, מזכות הקניין: הזכות לקיים קשר אנושי עם אנשים אחרים גם אם על פניו הם נחשבים אויבים, הזכות להכיר את העולם שלא דרך אינדוקטרינציה, הזכות להיות מוכר כאדם בעל זהות עצמאית ולא רק כבן לאום מסוים, הזכות שלא להיות חלק מקמפינים לאומיים ולאומניים, הזכות למחשבה עצמאית, הזכות להתנגד למציאות פוליטית הרסנית וקטלנית, הזכות לפעול למען השכנת שלום, ועוד ועוד.

במועדון קולנוע בגדה השמאלית אנחנו מציגים מדי חודש לפחות סרט אחד של במאי או במאית מהעולם הערבי ואנחנו עושים את זה בלי לבקש רשות ובלי לשלם זכויות יוצרים. אנחנו לא עושים את זה כי המצב הפוליטי מאפשר לנו להימנע מתביעות שיגיעו מהצד השני של הגבול; אנחנו עושים את זה כי זאת חובתנו האנושית, האזרחית והפוליטית, להתנגד למצב המלחמה שבו אנו חיים כבר שבעים שנה (שהממשלות שלנו לדורותיהן משקיעות מאמצים אינסופיים כדי לשכנע אותנו שזה המצב הטבעי ושבליעדינו אין משמעות לקיומנו), ולטפח היכרות בלתי אמצעית עם אנשים ועולמם דרך יצירות שמגיעות ממקומות שהם על פי המצב הפוליטי מדינות אויב. מה בכל זאת כדאי לחשוב עליו כשעושים פעולה פיראטית כזאת? הדבר העיקרי שחשבנו עליו כשהקמנו את מועדון הקולנוע, ובגללו פנינו לגדה השמאלית והפכנו אותה לביתנו, הוא איך, באותה עת שאנחנו פוגעים בזכות השליטה של הבמאים הערבים על יצירותיהם כשאנחנו מציגים אותן בלי רשות, נעשה מאמץ שלא להביך אותם בפני החברה שבה הם חיים. קודם כל, חשוב בעינינו לא ליצור מצג שווא כאילו הקרנת הסרטים הערביים במועדון הקולנוע נעשית בהסכמה. להיפך - אנחנו מדגישים את העובדה, שמעמידה אותנו במצב לא נוח של גנבים בלילה, שהסרטים מוקרנים מבלי לקבל רשות. אולם בגלל שאנחנו מכבדים את הבמאים ואת עבודתם וכמובן גם את החלטתם שלא לאפשר הקרנת סרטיהם בישראל, בחרנו לקיים את המועדון במקום שאינו נהנה מתמיכה כספית של המדינה, כך שאם יוודע דבר ההקרנות במדינותיהם, לפחות הם לא יואשמו שסרטיהם מוקרנים בחסות ובתמיכת מדינת ישראל. ברור לנו שהצגת הסרטים במוסד שנהנה מתמיכת המדינה תהיה זלזול ברצונם של אותם אמנים ובמאים שלא להיות בקשר כל שהוא עם מדינת ישראל. אי אפשר לצאת נקי לחלוטין מהחלטות מסוג זה. אבל כבמאי, אני יודע איזה חיוך של אושר מתפשט על פני כשנודע לי בדיעבד על הקרנה של סרט שלי שהתקיימה בכירות או (בימים טובים יותר) בדמשק ללא רשותי.

הבמאי הלבנוני אכרם זעטרי שסרטיו הוקרנו בגדה השמאלית ב-8 ביולי (צילום: הביאנלה של נציה)

על הסרטים הערבים המוקרנים בגדה השמאלית

מאת אבי מוגרבי

בישראל אי אפשר להציג אמנות וסרטים של במאים ואמנים מארצות ערביות. סירוב הבמאים והאמנים נובע מציותם לחוקים החלים בארצותיהם האוסרים על מגע עם ישראלים בכל רמה, או מהחרמה את ישראל וישראלים.

זה לא אומר שאנחנו פטורים מהיכרות עם מה שקורה בעולם הערבי. הטלוויזיה והעיתונות במדינת ישראל בעידוד ובהכוונה של הממשלה מוכרים לנו פנים מסוימות מאוד של מה שמתרחש בעולם הערבי.

עבודות אמנות, ספרים, סרטים ומוסיקה מציגים עולם אחר לגמרי, מבט בלתי מתוזמר ופעמים רבות ביקורתי של החברה הערבית על עצמה, שכולל לפעמים גם מבט לכיוון שלנו. כמו שגם עבודות האמנות, הספרים והסרטים שלנו מציגים לשאר העולם פנים מורכבות יותר של החברה הישראלית.

בהיעדר האפשרות להציג קולנוע ואמנות ממדינות ערביות באופן רגיל ומסודר בבתי קולנוע ובמוזיאונים, עלינו לבחור בין שתי רעות: לוותר על ההיכרות הבלתי אמצעית עם העולם הערבי הסובב אותנו, או להציג סרטים ועבודות אמנות, לקרוא ספרים ולשמוע מוסיקה ממדינות ערב למרות החסמים שבדרך.

אם בחרתם באופציה השנייה אתם מוזמנים להמשיך לקרוא. אם בחרתם באופציה הראשונה חיזרו לנקודת ההתחלה, מחכה לכם שם צו 8.

אני רוצה להמליץ על הצגה פיראטית בישראל של עבודות אמנות/סרטים/מוסיקה וכו' מהעולם הערבי. ברור שזה כרוך בהפרת זכויות יוצרים של אותם אמנים שאת עבודתם אנחנו

במוצ"ש יוקרן 'מערב ביירות'

הסרט הלבנוני "מערב ביירות" של הבמאי זיאד דוארי יוקרן במוצאי שבת, 22 ביולי, בשעה 20:00 בגדה השמאלית. הסרט בהשתתפות: ראמי דוארי, מוחמד שמאס, כרמן לבוס (105 דקות, ערבית, תרגום לאנגלית).

הסרט מתרחש בשנת 1975 בביירות. מלחמת האזרחים החלה לא מזמן ובמרכז העלילה: טארק, תלמיד תיכון, הנפגע מהכאוס והבלגן כי הוא פטור מללכת לבית הספר. את השיחה אחרי ההקרנה ינהל הבמאי תאופיק אבו-ואיל.

לא לאלימות ולהסתה

יחד עם זאת, מק"י וחד"ש מזהירות מפני ניצול האווירה שנוצרה על מנת לפגוע עוד יותר במסגד אלאקצא, בניהולו ובסידורי התפילה בו. מק"י וחד"ש מתריעות מפני ניצול האירועים בירושלים לעידוד השיסוי העדתי בקרב האוכלוסייה הערבית, וקוראות לציבור הערבי לגלות ערנות ודבקות במאבק הפוליטי המאוחד.

מק"י וחד"ש פרסמו הודעה בעקבות אירועי הדמים ברחבת מסגד אל-אקצא (14.7) ובה גינו את ההתקפה המזוינת והדגישו את האופי הפוליטי של המאבק למען זכויות ונגד הכיבוש. עוד הן הזהירו מפני הסתת ממשלת הימין כלפי האוכלוסייה הערבית בעקבות האירועים. שני שוטרים נהרגו בהתקפה ברחבת המסגד: רס"מ האיל סתאוי, בן 30 ממרר, ורס"מ כמיל שנאן, בן 22 מחורפיש. שלושת החמושים שירו בשוטרים, ושנורו למוות אחרי המתקפה, הם תושבי אום אל פחם: מוחמד אחמד מוחמד ג'בארין (29), מוחמד חאמד עבד אללטיף ג'בארין (19) ומוחמד אחמד מפדל ג'בארין (19).

להלן הודעת מק"י וחד"ש המלאה:

לקראת אסיפת אקדמיה לשוויון

החלה ההרשמה לקראת אסיפת החברים השנייה של אקדמיה לשוויון, שתתכנס ביום חמישי, 27 ביולי, בין השעות 16:30 ל-20:30 בבית הספר מנשר, רחוב דוד חכמי 18, תל-אביב. במסגרת האסיפה יתקיימו סדנאות בשני סבבים. בין הסדנאות: "איך נחזק את אקדמיה לשוויון?" בהשתתפות אילנה הירסטון (מכללת תל-חי), שרי אהרוני (אוני' בן גוריון, אשה לאשה), יעל השילוני-דולב (חברה בוועד המרצים, האקדמית תל אביב-יפו), הילה דיין (יוניברסיטי קולג' אמסטרדם) ורון מקלף (אוני' ברקלי); "אלימות מגדרית במרחב האקדמי -

"איך בונות על נייר העמדה שלנו?" בהשתתפות ריבי גיליס (אוני' תל אביב), מנאל שלבי (אוני' חיפה), עדי מורנו (אוני' מנצ'סטר) וחנה ספרן (אמריטה).

סדנא מיוחדת תוקדש ל"מאבקים אקדמיים בארץ ובעולם - דיכוי וסתימת פיות, 'הסברה' ו'דה פוליטיזציה'" בהשתתפות ענת מטר (אוני' תל אביב), ניצן שושן (אוני' מקסיקו), משה צוקרמן (אוני' תל-אביב), דני מונטרסקו (האוניברסיטה האירופית, בודפשט). על השאלה - "מה קורה במכללות? סטודנטים וסגל בעולם אקדמי נאו-ליברלי", ינסו להשיב בסדנא נוספת בהשתתפות אפרים דויד (אוני' תל אביב) ויעלה רענן (מכללת ספיר).

כן יתקיימו שתי סדנאות נוספות: "פדגוגיה ופוליטיקה - איך נלמד תחת תנאי דיכוי?", בהשתתפות הללי פנסון (אוני' בן גוריון), לב גרינברג (אוני' בן גוריון), שרף חסאן (אוני' תל-אביב) והאגודה לזכויות האזרח; ו"אפליה והדרה באקדמיה - המשותף והמפריד בין הקבוצות שנעדרות מהקמפוסים", בהשתתפות אפרת בן שושן גזית (אוני' תל אביב), חיה גרשוני (פרוייקט "דור ראשון"), שיר ברבי (אוני' תל אביב), סוזי בן דורי (פרוייקט "דור ראשון"), תמי רזי (מכללת ספיר) והואזן יונס (אוני' חיפה).

"מק"י וחד"ש מטילות את האחריות על אירועי הדמים והאלימות באל קודס וברחבת מסגד אל אקצא בעיר העתיקה בירושלים על ממשלת הכיבוש והמתנחלים, בראשות בנימין נתניהו, ורואות בפרובוקציות המתמשכות מזה חמישה עשורים של הכיבוש כמדמנה בה צומחים אירועים אלימים מהסוג שהתרחשו בעיר העתיקה בירושלים היום.

האוכלוסייה הערבית הפלסטינית בישראל נאבקה על מנת להישאר במולדתה תוך ניהול מערכה עיקשת להגנת זכויותיה הלאומיות והאזרחיות, וגילתה בו בזמן מחויבות למאבק לשלום צודק, למימוש זכויותיו של העם הפלסטיני לשחרור לאומי, ולהגדרה עצמית במדינתו העצמאית בצד מדינת ישראל.

האוכלוסייה הערבית בחרה במשך כל העשורים, כעמדתה האסטרטגית, לנהל את מאבקה העיקש והמורכב באמצעים פוליטיים, ונשענה על המאבק הציבורי והעממי המקובל בכל מדינה מתוקנת.

אנו במק"י וחד"ש דוחים כל ניסיון מכל צד לגרור את מאבקה של האוכלוסייה הערבית בישראל למסלול של פעולות צבאיות הרפתקניות שאינן משרתות את האוכלוסייה הערבית ואת מאבקה, אלא משרתות את מדיניות המלחמה, הדיכוי, האפליה הגזענית והעמקת מדיניות הכיבוש וההתעמרות בעם הפלסטיני.

אנו מזהירים את ממשלת ישראל, ואת קבוצות הימין הקיצוני הפשיסטי שהיא נשענת עליהן, מכל ניצול של ההתרחשויות המצערות ברחבת מסגד אל אקצא אתמול ושל זהותם של המעורבים בפעולה, על מנת לשסות ולהסית נגד כלל האזרחים הערבים ונגד תושבי העיר אום אלפחם, שחרתה על דגלה במשך עשורים את המחויבות למאבק פוליטי וציבורי משפיע.

מק"י: סניף תל אביב

אסיפה שנתית

בתכנית: הצגת הדו"ח השנתי ובחירת וועד הסניף

יום ג', 1 באוגוסט, בשעה 19:00

במועדון הגדה השמאלית, אחד העם 70

הודעה לקוראי 'זו הדרך':

השקת ספרו של **איתן קלינסקי**, "אברהם ואיברהים",

שתוכננה ליום ג', 25 ביולי, נדחתה